1872. IV. évfolyam. | 52. szám. | Szerda, ápril 10.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz, Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni baloldali párt közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Úgy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Az ellenzék diadala Pesten.

⊙) Különösnek tetszik, hogy az ellenzék Pesten a fővárosban, a kormány közelében, ennek szemeláttára emelkedett diadalra az 1869-ik évi képviselőválasztás alkalmával.

Tudjuk, mily óriási erőfeszitést tett a kormány 1869-ben, hogy a többséget biztositsa ott maga részére.

Tudjuk azt is, hogy az ellenzék győzelmének hire mily villanyhatást gyakorolt az egész országban.

Azóta igyekezett a kormány, hogy Pest lakosságának rokonszenvét megnyerje.

De, leplezetlenül kimondjuk, hogy e törekvés alapja tisztán önzés volt; s a mellett a mód, a mivel e czélját elérni kívánta, ügyetlenül volt választva, még ügyetlenebbül volt alkalmazva.

Ugy látszik, mintha egyedül a sugárut, tehát csupán külső szemfényvesztés, szolgált volna csalétkül a fővárosi lakosság bizalma megnyerésére.

Hogy Pest városért más áldozatot is kivánt volna tenni a kormány, mint amit a külső csin és a szépészet érdekei követelnek, — bár e téren sem látszik az erős kéz nyoma 3 éven át, — épen nem mondható.

De a mit tett is a kormány Pest érdekében, annak becsét is nagyon alászállitotta az által, a mit tenni elmulasztott.

Ugyanis, két év óta ülnek már Pest város kormányán azon elöljárók, kiknek megbizatása lejárt; s a tisztujitást a kormány, többizbeli sürgetés daczára sem engedte meg.

Sőt, midőn a megyékre, királyi városokra, és a községekre nézve is törvény alkottatott, — igaz, hogy épen nincs köszönet benne, — a fővárosok rendezését a kormány, a fővárosi országgyülési képviselők több izbeli inditványa, sürgetése figyelmen kivül hagyásával, mai napig elhalogatta.

A kormánynak e tárgyban tapasztalt határozatlansága két oldalról birálható meg.

Tudniillik, vagy azért nem akarta a rendezést ott keresztülvinni, hogy remélte, mikép e büntetés által észretéritheti az ellenzéki lakosságot, s ez megrémülvén, hogy semmi jóban nem részesül a kormány részéről, majd seregestől fog a kormánypárt táborába zarándokolni.

Vagy pedig azért hagyta a fővárost rendezetlen állapotban, hogy a legközelebbi választások alkalmával ne legyen egygyel több ok arra, hogy a szabadelvütlen intézkedések, és a központositási rendszer természete szerint megrendszabályozandott főváros lakossága még örömestebb az ellenzék soraiban maradjon.

Azonban tagadhatlan, hogy a tény, miszerint a kormány csakugyan mostohán bánt a fővárossal, legkisebb okot sem szolgáltat arra, hogy a fővárosi lakosság a kormány politikájáért lelkesüljön, s a kormánypárthoz csatlakozzék!

Ha csupán anyagi érdek indithatta volna is a főváros lakosságát arra, hogy elvet változtasson, erre ugyan a kormány eljárása alkalmat nem szolgáltatott.

Egyébiránt épen nem is anyagi érdek vezette a főváros lakosságát az ellenzék táborába 1869-ben sem.

Még akkor tele volt a kormány szája igéretekkel a főváros irányában; még akkor erősebb, hatalmasabb volt — hitünk szerint — a kormány és pártja, mint most; ha tehát csupán anyagi kinézések inditották volna a főváros lakosságát, elvi álláspontjának megválasztásában, — több okkal, nagyobb reménynyel állhatott volna a mindenható kormány oldala mellé 1869-ben.

Azóta azonban a dolgok, a körülmények nagyon megváltoztak.

A kormánynak a bankügyben tanusitott magaviselete, miszerint az önálló magyar banktól irtózni látszik, — ami pedig épen a fővárosra közvetlen érdekszükség; — továbbá, a népképviseleti jognak a virilitással ellensulyozása; ezenkivül átalában a reformkérdések elhanyagolása:

Mind ujabb alkalmat szolgáltatnak arra, hogy a fővárosi ellenzék is világosabban belásson a kormány kártyáiba; mind ujabb okot adnak arra, hogy a szabadelvütlen, sőt hátramenő politikát követő kormány uj hivekre ne számithasson.

Ide járul még, a kormány és a Deákpárt kebléden ujabb időben felmerült sokféle surlódás, egyenetlenség, — ami a feloszlás bekövetkeztére nyit kilátást; legközelebb pedig a kormány azon romboló hadjárata, mit a választói jog megsemmisitésére és az 1848-ki alkotmány törzsfájának kivagdalására inditott!

Bizony ezek nem igen fogják a kormányhoz és pártjához édesgetni azokat, kik eddig ellene állottak csatarendbe!

Bármint buzditsa is tehát a „Pesti Napló" a kormánypárti lakosságot a hiányzó egyetértésre; bármint okoskodjék is a fővárosi lakosságnak jövő magatartására nézve:

Az ellenzék inkább növekszik, mint fogy, — és ismét diadalt aratand a fővárosban!

✝ **A trónbeszédben**, melylyel a király az országgyülést be fogja rekeszteni, hir szerint az utólsó hetek eredményére is lesz vonatkozás. A miniszterek egy része ezt Lónyay ellenében egészen mellőzni akarta, de Lónyay pártja győzött.

✝ **A király** az árviz által boritott alvidéken körutat fog tenni. E hó 24-én Torontál megyébe megy, innen Aradra, Szegedre és Temesvárra.

✝ **Andrássy gróf** külügyérnek a király megengedte, hogy a souverain János vitézrend által neki adományozott buzgalmi nagy keresztet elfogadhassa és viselhesse.

Készülések a jövő választásra.

*** Mozognak a fővárosban is.

A jobboldal itt, — ugy látszik, — minden erejét meg akarja feszíteni, hogy többségre juthasson. Sikerül-e törekvésök? megmutatja a jövő.

Hanem az igen különös, hogy az e hó 7-én tartott terézvárosi gyülésen, mikor a jövő követjelöltet szándékoztak kitüzni, az egyetértés helyett — összevesztek.

Egyik tag Radocza Jánost ajánlá jelöltül, erre egy töredék éljenzett, a másik rész pedig a jelölt kitüzésének elhalasztását kivánta, mi meg is történt.

Széchenyi Ödön gr. meg akar maradni az eszterházi (Somogymegye) kerületben; de hogy választói mit szólnak erre? — az már más kérdés.

A Nagyváradon tartott Csutak-féle ebédről már emlékeztünk annak idején, most a Napló ujra felelevenité azt, és hangsulyozza, hogy az ide meghivott szalontai vendégek Csutakot, mint képviselőjelöltjöket éltették. Ez ebédet egyébiránt szélsőbaloldaliak rendezték, kik magok is megmosolyogták a jámbor szalontaiakat, midőn Csutakot a borihletség percében győzelemmel biztatták. S a Naplónak bizony kár volt két hasábot szentelni e kortesebédre.

Veszprémmegye rumi kerületében, hol egy jobboldali Tulok nevü jelölt nem rég is megbukott, ujabban más egyénnel akarnak szerencsét kisérleni. De bizony két nevet is hangoztatnak, s még eddig nem tudtak összeegyezni.

Békésen az ellenzék Zólyomi nevü egyént tüz ki, Gonda László elhunyt képviselő végakaratához képest. A jobboldal itt erősen korteskedik, de a polgárok érzülete még ott nincs megromolva!

Szigetvárt a 48-as párt a beiratások és a követválasztás rendjének megállapitására 130 bizottsági tagot választott. Itt a jelölt Mednyánszky Sándor.

Szatmármegyében is erőlködik a jobboldal, de — ugy hiszszük — hasztalan. Most keresnek jelöltnek valókat, kik a biztos bukásra elszánnák magukat. Az ottani jobboldal azt gondolja, hogy majd ugy elbánik az ellenzékkel a követválasztások alkalmával is, mint a tisztujitáskor. De már itt nem dönt a főispáni mindenhatóság!

Pesten, — mit először kellett volna emlitenünk — az ellenzék Deák Ferencz ellen Vukovich Sebőt lépteti fel ellenjelöltül.

Kerkápoly pénzügyér pedig hütlen lett Erdélyhez. Tapolczára ment jelöltséget kérni. De az ellenzék is résen áll, s Hegedüs Sándor, a „Hon" derék belmunkatársa fog felléptettetni ellene.

Rosz jel az, hogy az erdélyi képviselők mind kivágynak onnan. Talán csak nem érzik valami rosz szag Dániában?

Fővárosi dolgok.

*** Egyre szaporodnak az érdekességek. Itt a müvészet, ott az anyagi érdek barátai tömörülnek. Mindenfelé ez a jelszó: előre! Nem maradhatunk mi sem hátra.

Tehát figyeljünk!

* * *

A takarék pénztari országos gyülés e hó 8-kán délután tartá második összejövetelét. —

Első határozat az, hogy Pulszky Ágost a közp. biz. előadója megbizatott az osztályok előadói nézeteinek összegezésével, mivel ez, az idő rövidsége miatt nem történhetett meg addig. Ez aztán megküldetik a vidéki takarékpénztáraknak is.

Határozatba ment egy országos hitelegylet alakitása; az egyes intézeteknek saját tetszésökre bizatik belépni ide, vagy nem.

Három tagu bizottság küldetett ki egy, a kormányhoz benyujtandó felirat készitése végett, oly czélból, hogy a letéti pénzeknek gyümölcsöztetésére nézve a kellő biztositékkal biró takarékpénztárakat használja fel.

Felkéretik az orsz. közp. takarékpénztár, hogy adjon véleményt az iránt, mikép lehetne — az ingatlanokra adott összegnek egy részét záloglevelek által lengővé tenni? Szinte vélemény kéretik a felesleges pénzek czélszerü elosztásának eszközléséről.

E munkálatok az egyes takarékpénztárakkal közöltetni fognak, s később gyülés tartatik. Ülés vége esti ½8 órakor.

* * *

Jókai Mór a Terézvárosban szinte 8-kán adott számot a választó polgároknak az országgyülés eddigi müködéséről.

Jókai tárgyilagosan mondott el mindent, mint illik az egy képviselő méltóságához. A mi nem történt, olyat nem mondott, de elbeszélt mindent, a mi történt, s elmondta ezeket a meggyőződés hangján.

Tetőpontra hágott a lelkesedés, mely beszéde közben és után dagasztá az özönnel megjelent hallgatóság keblét. Szünni nem akaró éljenzés szakitá félbe többször a beszédet. Ki is ne tudna hevülni a főváros legnépszerübb, legkedvesebb emberének szónoklatára?!

A beszéd végeztével egy ősz polgár jelent meg Jókai előtt, s nemzeti szalaggal ékitett babérkoszorut adott át a szeretett képviselőnek; a koszorun e szavak állottak:

„Jókai Mórnak, Pest-Terézváros szabadelvü ellenzéki választó polgárai. Az irónak: Légy erős hazánk müvelődéseért folytatott küzdelmedben. A képviselőnek: Légy erős a harczban hazánk önállóságáért és felvirágoztatásáért."

Az ünnepelt férfiuhoz lelkes beszédeket tartottak: Dobsa Sámuel, Weisz Jakab, ifj. Ludvigh János.

Ezután dörgő éljenzések közt temérdek zászlóval és kocsival kisérte a nép Jókait lakására. —

És Jókai e kitüntetésre teljesen méltó volt!

Külföld.

✝ **Francziaországban** tökéletes politikai szélcsend uralg. Páris közönségének figyelmét még mindig a hirhedt Trochu-Villemessant féle botrány pör tartja ébren és valóban emberi méltóságot lealázó látványt nyujt azon tethetetlen erőlködés, melylyel egyrészről a trónvesztett Bonapártisták hivei elkergetésük gyalázatát, másrészről a legyőzött tábornok hadi kudarczait iparkodnak lemosni — a szónoklat segitségével. Szomoru fényt vet ez árnyképre azon kimutatás, melyet a bugdet bizottmány a mult hét végén befejezett az utólsó háboru költségeiről, s melyből kitünik, hogy Napoleon ez utólsó fejedelmi szeszélye, Francziaországnak 7½ miliárd frankba (mintegy 3 és fél miliárd ausztriai forintba) és két tartományába került, melyek mindegyike évenként 60 millió frankot jövedelmezett. Ily roppant veszteségek érthetővé teszik Thiers kétségbeesett lépéseit a kereskedelmi politika terén, melyekkel hazája vagyonosodását tetézni véli, de a melyekkel valójában legalább is másfél századdal viszi azt hátrafelé. Az angol kormány a kereskedelmi szerződés felmondását azon határozott nyilatkozattal vette tudomásul, hogy annak lejártáig a szabályokat mindkét részről legszigorubban kivánja érvényben tartani.

✝ **Északaméríkában** az elnökválasztás már élénk mozgalmakat szült. Grant ujonani megválasztatása már nem oly kétségtelen, mint ezelőtt másfél évvel volt. Akkor t. i. a demokraták pártja önmaga gyengeségét annyira érzé, hogy egészen lemondott a tervről saját pártjából állitani elnökjelöltet. Azóta azonban Grant népszerüsége tetemesen megfogyott, s a demokratákn most ismét fennen hordják fejeiket, mi a republikánusokat könnyen oly kényszerhelyzetbe hozhatja, hogy Grant helyett mást kellend elnökjelöltül kitüzni, ki a különböző pártok bizalmát magában összpontositani képes legyen.

✝ **Németország.** Vilmos császár e hó 8-án megnyitotta a német birodalmi gyülés 3-ik sesstióját. — Pauyer Quertier volt franczia pénzügyér Berlinben időz, a hadi kárpótlás egyszerre leendő kifizetése ügyében. A siker azonban kétes, mert a francziák annak kifizetése után területeik rögtöni elhagyását követelik, mibe a poroszok nem akarnak feltétlenül beleegyezni.

UJDONSÁGOK.

* **Azon előfizetőinket**, kik postán veszik lapunkat, és az előfizetési dijat még be nem küldték, figyelmeztetjük, hogy holnap küldjük az utolsó számot részökre. Egyuttal pedig sajnálattal hozzuk köztudomásra, hogy az ez évnegyedben eddig megjelent számokkal már nem szolgálhatunk, mivel mind elfogytak.

* **A mai városi közgyülésen** a főispán elnökölt. A szervezési munkálatra a belügyminiszter által tett észrevételek olvastattak fel, s a mult évi szept. 8-án e tárgyban kinevezett nagy küldöttséghez utasitattak véleményes javaslattétel végett. Az észrevételek kinyomatása, s az érdeklettek közt kiosztása is elrendeltetett.

* **A tiszántuli** ref. egyházkerület tavaszi közgyülése ápril hó 22-ik napján veszi kezdetét.

* **A holnapi esküdtszéki tárgyalás** reggel a szokott helyen 8 órakor veszi kezdetét. Az érdekeltség a sajtóper tárgyalása iránt s a közönség részéről oly nagy, hogy ma reggel 9 órakor már nem lehetett belépti jegyeket kapni. A vádló Hanák Bódogot (ügyvéd N.-Váradon) Vass Károly ügyvéd, a két vádlottat és pedig Bercsey György szijjártót dr. Teleczky István és Stadtdrucker Mihály bádogost Szacsvay Jenő (a vértanui halált szenvedett Szacsvay Imre testvéröcscse) mindketten nagyváradi ügyvédek képviselik. — A mint előre irtuk, N.-Váradról számosan rándultak át e tárgyalásra.

* **A kereskedő** ifjuság önképző egylete helyiségében e hó 12-én azaz pénteken estve fél 9 órakor Lovassy Sándor ur, a keresk. reáltanoda igazgatója „a természettudomány köréből" fölolvasást tartand, melyre az egylet tagjai tisztelettel meghivatnak. Vendégek szivesen láttatnak. A társalgási estélyeket rendező bizottmány.

* **A ref. lelkész-jelöltek** vizsgái e hó 19 és 20-ik napján fognak megtartatni; más nap pedig a tanügyi bizottság tartja ülését.

* **Rónay Gyula** szinmüvészünkről a „Hon" tegnap esti lapja ezeket irja: — A nemzeti szinpadon tegnap Birchfeifer asszony vigalmas drámáját a „Loovodi árvá"-t játszották. Rónai Gyula, a debreczeni szintársulat tagja lépett fel benne, kit szinházi hirek szerint, frakkos szerepben is akart látni az igazgatóság. Mi nem sokat vártunk Rónai e szerepétől, mivel a Rochesterféle jellemek nem esnek szakmakörébe, de örömmel tapasztaltuk, hogy e sokszor dicsért szinész sikerrel felelt meg feladatának, s talán még nagyobb sikert vivott ki, mint első alkalommal. Nyugodt, de fesztelen megtartása a gyakorlott szinészt árulták el, s ezuttal szavalatában sem éreztük ama modorosságot, mely első vendégjátékának tagadhatatlanul egyik foltja volt. Első jelenete a nevelőnővel szemben, kissé szintelen volt ugyan, később azonban egészen belemelegedtt szerepébe s lokról fokra kellőleg tudta éreztetni jellem átalakulását. Ezuttal kitörésre mindig kesz hevessége felett is jobban uralkodott és szerelmi vallomásba valódi melegséget tudott önteni.

* **Közösügyes kuriozum.** Valami német élettani felolvasást akar tartani Debreczenben, s erre nemzetiszinü papirból álló német falragaszszal hivja meg a tősgyökeres magyar közönséget.

* **Rómában beszélj olaszul,** azt tartja a példabeszéd, és mi azt mondjuk hazánkra alkalmazva a közmondást, Magyarországon pedig, aki közöttünk akar élni, a ki egy són egy kenyeren akar velünk lenni, s itt megvagyonosodni, az beszéljen magyarul. Hej, de nagyhiába mondjuk ezt. A germanisationak gátot vetni ugy, hogy az sebes előrohanásában egyszerre fel legyen tartva, igen nehéz, sőt lehetetlen dolog, azonban a nemzet és a napi sajtó, ernyedhetlen igyekvéssel e téren mindenesetre fognak ha bár nem rohamosan is, eredményt vivni ki. — Magyarországnak főleg kereskedő osztálya bevándorlott része az, mely ha magyarul beszél is, üzleti könyveiben, levelezéseiben többnyire a német nyelvet használja. Szomoru dolog az, hogy Magyarország tekintélyesebb városainak kereskedői nagy része, német nyelven levelez egymással, s e szomoru körülménynyel szemben lehetetlen teljes méltánylattal felnem emlitenünk a szerkesztőségünkbe Raics Alajos helybeli füszerkereskedő által beküldött azon körlevelet, mely hozzá Bajorország fővárosából Münchenből, ápril 1-éről keltezve Lotter M. nagykereskedőtől érkezett, s mely Magyarország kereskedőit magyar nyelven értesiti a kávéüzlet mozzanatairól, a hajókon utban levő kávék mennyiségéről, minőségéről, áráról, stb. Ime, tehát akadt Münchenben egy ember, ki Magyarországon akarván összeköttetéseket szerezni, vette magának azon fáradságot, hogy azon nyelven szól vevőihez, mely azok előtt legzengzetesebben hangzik, az édes anyanyelven. Fővárosi s kisebb városi kereskedő urak, kik a német nyelvet apostolokként terjesztitek, vegyetek példát a müncheni Lotter M.-től!!!

* **Magán cselédintézet** terveztetik városunkban, a terv életre való, csak a kivitelben kell buzgólkodni!

* **A helybeli** elemi iskolákban a legközelebbi iskolai félévben következőkép állott a fitanulók száma: a főiskolai 1-ső elemi osztályban: 208, a 2-ikban 161, a 3-ikban 207, a 4-ikben 134, az utczai fiiskolákban, a mesterutczai 1-ső és 2-dik osztályban 51, a péterfiai 1-ső és 2-ik osztályban 80, a csapóutczai 1-ső és 2-ik osztályban 77, a czeglédutczai 1-ső és 2-ik osztályban 58, az ispotályi iskolákban 1. 2. 3-ik osztályban 137, összesen 1113. A részletesebb kimutatás a 2-ik félévben fog elkészittetni s nyilvánosságra hozatni. A közvizsgák átalában kitünők voltak.

* **Egy orvosnövendék** ki a szünidőt itthon töltötte, ritka ügyességet tanusitott a napokban; az ifju, (Pávai Gábor) valami ügyben fenjárt a rendőrségnél s ott épen akkor vitték hirül, hogy egy rab elvágta saját nyakát. Pávai rögtön oda sietett, s a vér hirtelen

---

TÁRCZA.

LENGYEL KAMÆLEON.

— Beszély. —

(Folytatás.)

— Engedje meg, hogy elolvassam; ki váncsi vagyok a tartalomra.

Szeverin meghajtá magát s a terem másik végére menve, helyet foglalt.

Eleintén élénk figyelemmel kisérte az olvasó nő arczát, de nehány percz mulva más valami vevé igénybe figyelmét.

Fejét a közeli fal szőnyegéhez hajlitá, s ugy látszott, mintha valamire figyelne, mi a szomszéd teremben történik.

Iduna hoszasabban időzött a levél olvasásánál, mely vagy nagyon hosszu volt, vagy oly érdekes, hogy több izben elolvasta; aztán hosszu sohajjal tekintett Szeverin arczára, mely borult és elhatározott volt.

Iduna elhagyta helyét s az ifjuhoz közeledve, kérdezé:

— Roszul érzi magát?

— Épen nem . . . egy kis futó baj . . de már nyoma sincs.

— De még mindig halványak arczái.

Szeverin ajkai közül egy erőltetett mosoly játszadozott.

Aztán közönyös hangon kérdezé:

— E terem szomszédságában hihetőleg egy lakszoba van?

A hölgy meg levén nyugtatva Szeverin mosolya által s valószinüleg még mindig a levél tartalmával levén elfoglalva, legkevésbé sem lőn meglepetve a közönyös hangon tett kérdés által.

— Igen, ott Smilanszky lakosztálya kezdődik, melyet e szőnyegajtó választ el az enyémtől.

Szeverin erőlködni látszott, hogy előbbi fesztelen, könnyed modorát visszanyerje, de arcza mégis mindig gondolkozó és sötét maradt.

Minden igyekezetét megfeszité, hogy izgalmát elrejtse Iduna tekintete előtt, azért egy ismételt erőltetett mosoly kiséretében igy szólt:

— Ugy látszik grófnő, hogy önt szórakozottá teszi a levél, melyet oly különös időben és uton kapott.

— Talán nem annyira, mint gondolja. Egy jó barát, ki ösmeretlen kiván maradni, irja azt. El akarja olvasni?

Szeverin nem ügyelt a társalgás fonalára; csak arra eszmélt, hogy Iduna valamire kéri, azért egész elfogulatlanságot negélyezve, viszonzá:

— Ha ön parancsolja.

Iduna szó nélkül nyujtá át a levelet, melyből Szeverin a következőket olvasta:

„Grófnő!"

„Önt ma estve egy idegen ifjuval látták palotájába kocsizni, s mint értésemre esett: nehánynak a legügyesebb kémek közül azon utasitás adatott, hogy termeibe lopják magokat, megtudandó: ki azon férfi, kit ön ily szokatlan időben oly titkosan fogad el."

„Meg vagyok győződve, hogy sem politikai, sem talán más félremagyarázható jellemmel nem bir ez elfogadás; de azért mégis becsületbeli kötelességemnek tartom figyelmeztetni önt, hogy az orosz tisztek közt egy pár befolyásos ellensége van, kik mindent képesek elkövetni, hogy önnek, ki védő nélkül áll, kellemetlenséget okozzanak."

Aláirva: Egy tisztelője."

— Mit szól e sorokhoz? — kérdé Iduna látva, hogy Sansopolszky azt végig olvasta.

— Azt, hogy az ösmeretlen tisztelője nem jól van értesülve, miután önnek egy testvére van, ki boszut tud állni azokon, kik nővére ellen tesznek.

— Köszönöm Szeverin.

— Azonban azt vélném, miszerint e levelet nem jó barátja irta, ha az, kit az isten tudja mire czélzó szövevényességgel vádolni volnék hajlandó, e pillanatban még sötétebb bün kovácsolásával nem volna elfoglalva.

Iduna szép szemei egészen kerekre nyiltak, a csodálkozás miatt, melylyel az előtte érthetlen szavakat hallgatta.

— De mi leli önt? arcza egészen elváltozott s oly dolgokat beszél, melyekből egy szót sem értek.

Holnap talán világosabban elmondhatom, mit még ma senkivel sem szabad közlenem.

— Cselszövényről és még sötétebb bün kovácsolásáról szólott és . . .

— Iduna! — engedje, hogy magamat ajánlva eltávozhassam. Sietnem kell; még ma fontos végzendőim vannak.

Aztán kalapját véve, szives kézszoritással vőn bucsut a hölgytől, ki a gyors gondolatot, mely hangulatában történt, sehogy sem birta magának megmagyarázni.

V.

A szőnyegajtón tul.

A márványteremmel, melyben a most elbeszélt jelenet lefolyt, szomszédos volt azon másik, mely veres szobának neveztetett.

Iduna szavai szerint e szoba a Smilanszky lakosztályához tartozott s a márványteremtől csak egy szőnyegajtó választotta el.

A veres szoba nagy álló órája, mely Lenormand Anna Máriát ábrázolja, ep azon pillanatban, midőn I. Napoleonnak hiressé vált jóslata: féltérden álliva mondja, egy negyedet ütött háromra éjfél után, midőn a terem ajtaja fölnyilt s rajta Lubow ezredes kiséretében Smilanszky lépett be.

(Folyt. következik.)

előállítása által sikerült minden következményt megelőzni.

* **A tüzvészt okozó** kocsis ma hallgatatott ki, s vigyázatlanságból eredt tettét önmaga is bevallá.

* **Lawrenz és gyermekei** tegnap léptek fel utoljára a szinpadon, s több oldalról hallottuk azon óhajt hangoztatni, hogy bárcsak szerződtetné Derssin a lovarda igazgatója a clowencsládot, miután a circusban csakugyan minden tekintetben megállnák helyüket.

* **Következik a nagyvásár,** a pesti kereskedők már érkeznek naponta, a külső vásártér, mely különben oly néma, oly kihalt, életet nyer, megnépesül. A vásárról mindig eszünkbe jutnak vengéglőink, s azon nyomoruság, a melyben vendéglők tekintetében vagyunk. Debreczenbe a nagyvásárra mindig ezeren és ezeren jönnek, s a roppant népnek a négy szállodában nem áll összesen 100 szoba rendelkezésére. — A Bika felépitése egyik évről a másikra marad, pedig per multum cras cras, cito dilabitur aetas; s félő, hogy majd akkor talál felépülni, a mikor már vásárunk nem lesz, mert ha nem mozgunk, ugy keresztülviteli, mint kiviteli kereskedelmi tekintetben Miskolcz és Nyiregyháza könnyen tulszárnyalnak bennünket. — A „Bika" felépitését a városi kölcsön megkötésétől teszik függővé; ezzel a kölcsönnel is ugy vagyunk, hogy már évek óta kötik, a nélkül, hogy megköthették volna. Bizony nem ártana egy kissé több erélylyel látni utána az olyan közügyeknek, melyek városunk előhaladására, felvirágzására mulhatlanul igen kedvező befolyással lennének.

* **Városunk** közönségével M. Tur elöljárósága tudatja, hogy ott az országos vásár e folyó hó 17 kén s következő napján lesz, mit iparosaink érdekében mi is tudatunk.

* **Csapóutczan** azon épitészeti különösség látható egy uj ház előtt, hogy a járda hat hüvelykkel van a többinél felyebbemelve. És nem látta ezt meg senki a szépészeti bizottmány tagjai közül? (Beküldetett.)

* **Megszökött.** Városunkban közelebb egy szökött leányt csiptek meg, ki Ujfejértóra való, s most hazájába visszakisértetett.

* **A darabosutczai földhányas** elhordására a tanács már pár hét előtt megszavazott és utalványozott bizonyos összeget a kapitányi hivatal részére. A földhányás azonban még mindig ott van a darabosutczaiak roppant bosszuságára és kényelmetlenségére. Kérjük e bajon mielőbb segiteni. (Beküldetett.)

* **Iparlovag.** Városunkban a közelebbi napokban egy iparlovag jár, ki szabónak adja ki magát s igy viszi el a javitásra váró ruhákat. Egy uri ember már megjárta vele. Figyelmeztetjük rá az illetőket.

*** **Irodalom s müvészet.** A magyar tudományos a k a d e m i a második osztálya e hó 8 ikán ülést tartott. S a l a m o n Ferencz székfoglaló értekezést tartott Bölcs Leo császár T a k t i k a czimü müvéről. — T ó t h Lőrincz folytatta a magyar jogászgyülésről irt szemléjét. —

A K a r á c s o n y i-p a l o t á b a n tegnap volt a főrangu hölgyek jótékony czélu h a n g v e r s e n y e; az első vasárnap tartatott; mindkettő igen fényesen sikerült.

H u b e r Károly szintén hangversenyt rendezett tegnapelőtt a zenede alapjára, s ekkor jeles müvésznők is léptek fel.

Országgyülési tudósitás.

A képv.-ház ülése ápril. 9.

Elnök : Somssich Pál.

(Jelen : Bittó, Tisza Lajos, Lónyay, Tóth.)

Több kérvény beadása után S z l u h a Benedek ismétli a báttaszéki uradalom ügyében beadott interpellatióját. — K e r k a p o l y Mór interpellálja a belügyministert, hogy miután Zalamegye két járásában a szolgabirák reversalist vettek a balpárti jegyzőktől, miszerint a jobboldal érdekében fognak működni, hajlandó e az illető szolgabirák e tényét megfenyiteni, s intézkedni, hogy jövőre hasonló eset ne történhessék ? — É r k ö v i interpellálja a közlekedési minisztert, az arad-szegedi vasutvonal tárgyában. — Tisza Lajos: E vasut ügye biztositottnak tekinthető. — Harkányi interpellálja a közlekedési minisztert, hogy a pest zimonyi vasut fogja-e érinteni Kalocsát, vagy ha nem, lesz-e gendoskodva, hogy a vasuthálózatba máskép bevonassék ? — Tisza Lajos igenlőleg válaszol.

C s i k y S. interpellálja a pénzügyminisztert: tekintve, hogy Erdélyi József kassai lakos egy oly szőlő után kényszerittetett 8 évi adót fizetni, melyet nem bir, s tekintve, hogy az e tárgyban beadott panaszló kérvényt a pénzügyminiszter a bepanaszlott beregszászi adóhivatalnak küldte el további eljárás végett; szándékozik-e az illetőnek elégtételt szolgáltatni a jogtalan eljárásért? Körmendy Sándor interpellálja a belügyminisztert, van-e tudomása elődjének azon törvénytelen rendeletről melynél fogva a vásárok alkalmával tartatni szokott népgyülések betiltattak, s hogy a jobboldali tisztviselők ennek értelmében a baloldali poldárok által nyugtalanitattak, magáévé teszi-e e rendeletet a miniszter, s elvállalja-e érte a felelősséget? — Bittó felel Boborynak az erdélyi fenyitőügy eljárás tárgyában beadott interpellatiòra. A készülőben levő anyagi b ü n t e t ő j o g o t E r d é l y r e is szándékozik kiterjeszteni. — Bobori most már érti, hogy az osztrák törvényszékhez napról-napra miért közeledünk. A ház tudomásul veszi a választ. — Bittó válaszol Lázár Ádámnak azon interpellátiójára, hogy miért terjesztetik a végrehajtás a hivatalnokok lakásbérére? Szerinte ha történnék ilyen, a sérelmes fél előtt a jogorvoslat tere, t. i. nyitva van.

S z é l l Kálmán a pénzügyi bizottság, Hoffman Pál a közoktatási alapitványok megvizsgálására kiküldött bizottság részéről jelentést terjesztenek be. — Kinyomatni rendeltetnek.

E l n ö k: A királyi család örömünnepet ül, Gizella főherczegnő tegnapelőtt jegyet váltott Lipót bajor főherczeggel, s minthogy ez által a háznak alkalma nyilik, ő felségök a király és királyné apai és anyai öröme alkalmából hódoló tiszteletét nyilvánitani, e czélból egy küldöttséget vél választandónak, mely ő felségöknél kihallgatást kérjen. (Jobboldalon zajos helyeslés.) Tehát holnap a küldöttség névsora fel fog olvastatni.

A vál. tvhez szóltak : Papp Zs. Jámbor Pál, Vajda János. Másnap Tisza és Helfy módositványa vétetik fel, s a gyülés szétoszlott.

Fővárosi értesitő.

** A k i r á l y meglátogatta az ujonan épült vegytani intézetet és ott báró Eötvös Loránd által fogadtatott, ki neki az egész épületet megmutatta s megmagyarázta.

** Gr. K á r o l y i Pista ösmert bünvádi perében a királyi tábla is itélt; s a grófot egy havi fogságban marasztalta el. A kellemetlen ügy azonban még mindig nincs befejezve; mert a szabadságszerető gróf ismét fellebbezett.

** A z u d v a r már nem marad Budán a tavaszon át, miként tervezve volt, hanem Bécsbe megyen, hova több előkelő vendéget vár.

** A t i s z t v i s e l ő k egyletének ő felsége 1000 frtot adott.

** U j-P e s t e n Balogh György szintársulata látogatásnak örvend.

** K o m á r o m y G y ö r g y külföldről visszatérve a pesti kir. törvényszék előtt levő ismeretes perre nézve, mely tudta s beleegyezése nélkül vitetett a nyilvánosság terére, ezeket mondja : „Keglevich Béla grófnak tökéletesen igaza volt, midőn megczáfolta a hirlapok azon közlését, mintha én ellene léptem volna fel követeléssel. Nem Keglevich Béla gróf ellen követelésem nincs, őt tehát perrel meg sem támadhattam. Károlyi Gyula gróf ellen pedig nem számtétel végett inditottam keresetet, hanem azon összeg megfizetése végett, mely saját beismerése szerint nála maradt, és mely állitólag tőlem nyert, de általam nem adott megbizásból folytatott börzejátékon elveszett volna."

** V a j d a Viktor hirlapirótársunk Hamor Coelesta kisasszonyt jegyezte el Hevesből.

** G y á s z h i r. Major Béla derék beszélyirónk 30 éves korában meghalt. Béke porainak!

Belföldi hirek.

*** G y u l á n uj lap indult meg „Békés" czimmel; ára 1 évre 4 ft. Nem politizál.

*** A n a g y k u n s á g i takarékpénztár a városi iskoláknak nevezetesebb összeget fog adni.

*** H o l d m e z ő v á s á r h e l y e n Vörös Károly ottani derék segédlelkész pappá választása bizonyosnak látszik. A jeles ifjut a „Vásárhelyi közlöny" mely a nép érdekeit soha sem téveszti szem elől, melegen ajánlja. Szivünkből óhajtjuk, hogye ez óhajtás megteremje kedvező gyümölcsét.

*** N a g y v á r a d o n mult pénteken kelt össze T o m o r y Anasztáz, Popovicsné-Nikolics Ilona urhölgygyel. Áldás frigyükre!

Különfélék.

+ S a r o l t a, m e x i k ó i excsászárnő, brüsseli sürgönyök tudósitása szerint, pár nap óta eszméletét vesztette s egészségi állapota fölötte aggasztó.

+ A n t i o c h i a városában földrengés volt, mely a város felét romba döntötte és 1500 embernek halálát okozta.

+ K o r m á n y z ó i v e n d é g s z e r e t e t. Prágában Koller helytartónál egy cseh küldöttség tisztelgett a napokban, mely a választásokra vonatkozó rendszabályok módositását sürgette. A helytartò tagadò választ adott, de a küldöttség nem tágitott. A helytartó türelmét kezdé veszteni, s igy szólott: „uraim önök engem arra akarnak kényszeriteni, hogy udvariatlan választ adjak, melyre hivatkozhassanak; de nem fogják elérni czéljukat. Öt perczyi időt engedek, hogy békével határozzanak." Midőn az öt percz elmult, a helytartó e szavakkal „uraim a határidő letelt" — egy mellékajtót kinyitott, melyen egy csapat katona lépett be. Ezek megpillantása után a küldöttség végre eltávozott.

Délutáni posta.

— A t r ó n b e s z é d tárgyában tegnap este minisztertanács tartatott, melyben végleg megállapitottatott a trónbeszéd szövege. Az országgyülés a trónbeszéddel jövő kedden fog befejeztetni.

— P r á g a, márcz. 9. A cseh lapok által terjesztetett ama hirekből, hogy a helytartótól 50 választási fölhatalmazvány lopatott volna el, annyi igaz, hogy egy hasonló lopási kisérlet meghiusittatott. — Schwarzenberg bibornok Bécsbe megy, hogy az ellenzéki választásokért tartandó imák elrendelése ügyében magát igazolja.

— Z á g r á b, április 9. Az országos központi bizottság mai alakuló gyülésen megválasztatott: elnöknek : Standl kereskedő, pénztárnoknak : Czermandak nagykereskedő.

A „Debreczen"

eredeti

MAGÁNTÁVIRATAI.

*** P e s t, ápril 10. Az országgyülés mindkét háza ma fog szerencsekivánata átadása végett a császárnál megjelenni.**

*** B é c s, ápril 10. Gizella főherczegnő egybekelése alkalmával megbizta a közgyülés a polgármestert, hogy a császárnak a közgyülés szerencsekivánatát adja át.**

*** P r á g a, ápril 10. Hir szerint Kreitschowszkyt tegnap a Kossuth-féle ügyben el akarták fogni, — deőa főtörvényszéki elnököt az elfogatás elhalasztása végett megkereste. Schwarczenberg érsek utazása czéljáról különbféle hirek keringenek, egyik szerint a császár az érseket Budára hivatta.**

KÖZGAZDASÁG.

— D e b r e c z e n, ápr. 9. E héten a kellemetlen idő miatt igen csekély volt a behozatal, minek folytán gyenge volt a forgalom is. Fogyasztók csaknem kivétel nélkül helybeliek voltak, de a kereslet nem igen állott kedvezően.

Piaczunkon tegnap az árak következőleg váltakoztak : tiszta buza (köblönként) 11 frt 40—50 kr kétszeres 7 frt 70—80 kr, rozs 6 ft 50—60 kr, tengeri 7 ft 70—80 kr, árpa 5 ft 10—20 kr zab 3 ft 60—70 kr krumpli 1 ft 70—80 kr, egy mázsa szalonna 33—34 forint.

Távirati tudósitás

a bécsi tőzsdéről ápril. 10 rő.

A any . 5 frt, 29 kr. = Ezüst . 108 frt 35 kr.

Nyilttér.

Önkéntes árverés.

Az érmelléken a nagy-kágyai, kólyi és szentjobbi hegyeken három darab igen jókarban levő szöllő, pajtával, pinczével és szüretelő edényekkel néh. Szinay István ur örökösei által f. évi ápril 25. 26. és 27-ik napjain önkéntes árverésen el fog adatni. Bővebb értesitést nyerhetni S z i n a y G y u l a ügyvédnél (Debreczen hatvan u.) valamint a kólyi és szentjobbi községházaknál.

180 3—3

Egy igen jó hangu „Zongora" eladó, vagy havi használatra bérbe is megkapható, — tudakozódhatni Nemes Gábor váradutczai 2091-dik számu lakásán.

159 4—5

Eladó szőllővesszők.

Néhai Karap Sándor sétakerti szőlőjéből különbféle legnemesebb vegyes muskotály és egyéb asztali, nem különben passatutti szőlővesszők kaphatók vagy rendelhetők. Jóságáról jótáll

Ormós Gábor
füszerkereskedő.

177 2—3

Felelos szerk. és kiadótulajdonos : **OLÁH KÁROLY.**

H I R D E T É S E K.

MAGYAR ÉSZAK- KELETIVASUT.

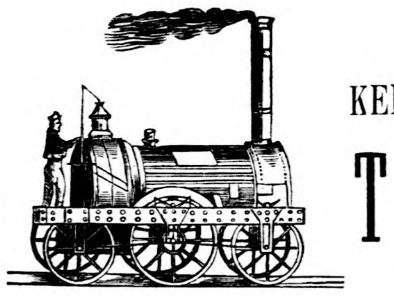

MENET- TERVE.

vegyes vonatokkal való személy-szállitásra

a

debreczen-szathmár-németi részvonalon

Érvényes ezen részvonal megnyitási napjától további rendelkezésig.

Távolság mértföldekben	Debreczenből Szathmár-Németi felé – Állomások	Vegyes vonat 11 (I. II. osztálylyal) óra	p.	13 (III. IV. osztálylyal) óra	p.	Távolság mértföldekben	Szathmár-Németiből Debreczen felé – Állomások	Vegyes vonat 12 (I. II. osztálylyal) óra	p	14 (III. IV. osztálylyal) óra	p
		délután		éjjel				reggel		délután	
—	Debreczen . . indulás	3	51	2	52	—	Szathmár-németi . indulás	8	10	5	13
2.,0	Haláp (megállp. hely) „	4	21	3	26	1.,0	Zsadány . . . . „	8	29	5	34
2.,5	Vámos Pércs . . „	4	37	3	45	3.,0	Kis Majtény . . . „	9	—	6	09
4.,5	Ábrány (megállp. hely) „	4	57	4	08	5.,0	Nagy Károly . . . „	9	37	6	55
5.,0	Ér-Mihályfalva . . „	5	24	4	39	6.,5	Reszege-Szaniszló . „	10	11	7	34
7.,5	Reszege-Szan szló . „	6	02	5	23	9.,0	Ér-Mihályfalva . . „	10	54	8	26
9.,	Nagy Károly . . . „	6	41	6	10	10.,0	Abrány (megállp hely) „	11	12	8	46
11.,0	Kis Majtény . . . „	7	13	6	46	11.,	Vámos Pércs . . . „	11	36	9	12
13.,	Zsadány . . . „	7	40	7	17	12.,0	Haláp (megállp. hely) „	11	48	9	26
14.,	Szathmár-Németi . . „	7	58	7	37	14.,0	Debreczen . . érkezés	12	17	9	59

Csatlakozások:

A 11. számu vonat Debreczenben közvetlen csatlakozásban áll a tiszavidéki vasut **Pest felől** jövő 1. sz., illetőleg az osztr. államvasutnak Pestről reggel 7 óra 30 perczkor induló 7. sz. vonatával, továbbá **Kassa felől** a tiszavidéki vasut 2. sz. vonatával

A 13. szamu vonat Debreczenben közvetlen csatlakozásban áll a tiszavidéki vasut **Pest felől** jövő 5. sz. illetőleg az osztr. államvasutnak Pestről este 6 óra 5 perczkor induló 9 sz. vonatával, továbbá **Kassa felől** a tiszavidéki vasut 6. sz. vonatával.

A 12. számu vonat Debreczenben közvetlen csatlakozásban áll a tiszavidéki vasut **Pest felől** menő 2. sz., illetőleg az osztr. államvasutnak este 8 óra 37 perczkor Pestre érkező 8. sz. vonatával, továbbá **Kassa felé** a tiszavidéki vasut 1. sz. vonatával.

A 14. számu vonat Debreczenben közvetlen csatlakozásban áll a tiszavvidéki vasut **Pest felé** menő 6. sz., illetőleg az osztr. államvasutnak délelőtt 8 óra 43 perczkor Pestre érkező 10. sz. vonatával, továbbá **Kassa felé** a tiszavidéki vasut 5. sz. vonatával.

Pesten, 1871. év junius havab n.

A vezérigazgatóság.

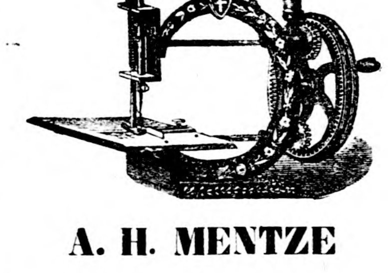

A. H. MENTZE

Legnagyobb varrógép raktàr.

Debreczen, Széchenyi-utcza 1813. sz. alatt.

Ámbár nálam folytonosan gazdag választékban találhatók H o o v e Eliás, S i n g e r, G r o v e r és B a c k e r. T a y l o r (családi gép.) — Non plus ultra — Wileos Gibs és több masféle szerkezetü varrógépek : bátorkodom a t. közönségnek, illetőleg az urhölgyek figyelmét az egyes családok és iparosok használatára a szakertők által legjelesebbeknek elismert

Wheeler és Wilson-féle

varrógépekre felhivni, s egyszersmind megjegyezni, hogy Európában legnagyobb „Friester és Rossmann-féle" varrógépgyárban készült W h e e l e r és W i l s o n-f é l e g é p e k eredeti minőségben Debreczen városában és vidékén egyedül nálam kaphatók. Ugyszinte a valódi

☞ **amerikai W h e e l e r és Wilson**

varrógépek egyedül nálam mindenkor kaphatók, a valódiságáról jót állok!

A folytonosan növekvő szükséglet s egynehány száz vevőnek bizonyitványa, kiknek névsorát üzletem helyiségében mindenki megszemlélheti, felment minden további ajánlástól.

Magam személyesen oktatok, vevőket dijtalan, a gépek használhatóságára 5 évi jótállás mellett; szolgálhatok m a g y a r, n é m e t és franczia nyelven szerkesztett utmutatási füzettel.

Tü, czérna, selyem, legfinomabb gepolaj mindig kapható nálam, a legjutányosabb ársza bály mellett. Nagy tisztelettel

A. H. Mentze.
a varrógépek egyetlen főügynöksége Debreczenben és vidékén.

114

QUENTZER TESTVÉREK PESTEN

Nádor-utcza 1-ső szám

ajánlják legnagyobb választéku, elismert jóságu, ugy saját — mint szintén a legjobb hirü franczia, angol és német — gyártmányu

Nemez és selyem kelméjü kalapjaikat

urak, ifjak és gyermekek számára

legolcsóbb gyári árakon, nagyban és kicsinyben. **Bizományi főraktár Debreczen és környékére**

Kubinyi Kàlmán,
előbb:
Márton László
kereskedésében.

Piacz-utczàn, a Kis-templom mellett.

8 3—?

Kacsó Ferencz

üzletében

Czeglédutcza, Takarékpénztár ház alatt

Mindentéle kész törött festékek. — hozzávaló len kencze, pamacsok, gép faolaj, parafin szekérkenőcs, bármily mennyiségben, ugy szinte gazdasági és kerti veteménymagvak, valamint füszeráruk, ásványvizek, elsőrendü köszén, jutányos áron ajánltatnak.

173 2—18

Önkéntes árverés.

A Kökényessy féle házban n.-váradutcza végén levő sorházi butorok, edények s más egyéb vendéglősi használatra való eszközök :

Folyó hó 12-én az az pénteken d. e. 9 órakor és d. u. 3 órakor tartandó nyilvános árverésen külön-külön vagy összesen készpénzfizetés mellett elfognak adatni.

Mely önkéntes árverésre a venni óhajtók ezennel meghivatnak.

Kelt Debr. apr. 8.

Mayer Ágoston
vendéglős.

182 3—3

Debreczen, 1872. Nyomatott Telegdi L. betüivel.